

การศึกษาการจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา
ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร

ว่าที่ร้อยตรีประยูรศักดิ์ มงคลประสิทธิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา.2540

ISBN 974-638-852-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A STUDY OF PERSONNEL DEVELOPMENT ACTIVITIES MANAGEMENT
IN ELEMENTARY SCHOOLS OF THE EXPANSION OF BASIC EDUCATION
OPPORTUNITY PROJECT UNDER THE JURISDICTION OF THE BANGKOK
METROPOLITAN ADMINISTRATION**

ACTING 2 LT. PRAYOONSAK MONGKOLPRASIT

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Administration**

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

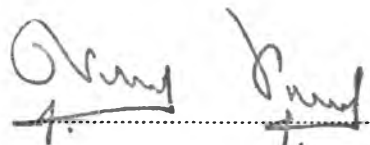
Academic Year 1997

ISBN 974-638-852-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการจัดกิจกรรมการพัฒนาศิลปะในโรงเรียนประถมศึกษา
ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร
โดย ว่าที่ร้อยตรีประยูรศักดิ์ มงคลประสิทธิ์
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ

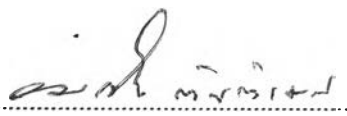

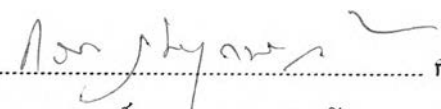
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เอกชัย กีสุขพันธ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ)

..... กรรมการ
(อาจารย์กอบกุล พุกกะวัน)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ประยูรศักดิ์ มงคลประสิทธิ์, ว่าที่ร้อยตรี : การศึกษาการจัดกิจกรรมการพัฒนานุเคราะห์ใน
โรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
กรุงเทพมหานคร (A STUDY OF PERSONNEL DEVELOPMENT ACTIVITIES
MANAGEMENT IN ELEMENTARY SCHOOLS OF THE EXPANSION OF BASIC
EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT UNDER THE JURISDICTION OF THE
BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.อมรรักษ์ ดันติเมธ,
176 หน้า ISBN 974-638-852-5

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมและปัญหาการจัดกิจกรรมการพัฒนานุเคราะห์
ในโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่ม
ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้บริหารการศึกษาระดับสำนักงานศึกษา จำนวน 13 คน ผู้บริหารการศึกษาระดับ
สำนักงานเขต จำนวน 31 คน และผู้บริหารโรงเรียนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 48 คน
รวมจำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบศึกษาเอกสาร
วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธี วิเคราะห์เนื้อหา หาค่าความถี่ และร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า มีการกำหนดนโยบายด้านการพัฒนานุเคราะห์ โดยมีคณะกรรมการจาก
กรุงเทพมหานคร สำนักงานศึกษา สำนักงานเขต โรงเรียน และหน่วยงานอื่น ๆ ร่วมกัน มีการกำหนดแผน
และโครงการไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา แนวทางในการดำเนินการใช้วิธีการประสานงานกับหน่วยงานที่
เกี่ยวข้อง กิจกรรมการพัฒนานุเคราะห์ที่โรงเรียนจัดมี 9 กิจกรรม ได้แก่ การปฐมนิเทศ การฝึกอบรม
การนิเทศภายใน การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนาทางวิชาการ การหมุนเวียนสลับเปลี่ยนหน้าที่
การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ และการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้

สำหรับปัญหาในการจัดกิจกรรมการพัฒนานุเคราะห์พบว่า ขาดองค์การที่รับผิดชอบการจัด
กิจกรรมการพัฒนานุเคราะห์ งบประมาณในการจัดกิจกรรมไม่เพียงพอ กิจกรรมที่มีปัญหามากที่สุด คือ
กิจกรรมการฝึกอบรม

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ..... บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

3970980127 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEY WORD:

PERSONNEL DEVELOPMENT ACTIVITIES MANAGEMENT / ELEMENTARY
SCHOOLS / EXPANSION / BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT /
BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

PRAYOONSAK MONGKOLPRASIT, ACTING 2 LT.: A STUDY OF PERSONNEL
DEVELOPMENT ACTIVITIES MANAGEMENT IN ELEMENTARY SCHOOLS OF
THE EXPANSION OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT UNDER THE
JURISDICTION OF THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION. THESIS
ADVISOR: ASSO. PROF. AMORNCHAI TANTIMADH, Ph.D. 176 pp. ISBN 974-638-852-5

The purpose of this research was to study the personnel development activities management and problems of the personnel development activities management in elementary schools under the expansion of basic education opportunity project under the jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration Population consisted of 13 educational administrators from the Metropolitan Educational Office and 31 educational administrators from the Municipal Offices and 48 educational administrators from the elementary schools of the expansion of basic education opportunity project. Research instruments were structured interview and documentary analysis. Data were analyzed by the usage of content analysis, frequency and percentage.

Findings were as follows :

Policy for personnel development was established by the cooperation of the committee with members from the Bangkok Metropolitan Educational Office , the Municipal Office , Schools and others. Plan and project were established in the educational development plan. Operational guideline was introduced and coordinated to all related offices. Personnel Development Activities implemented by schools included nine activities. They were orientation, training , internal supervision, work-shop, academic seminar, job rotation, field study, academic information presentation and knowledgeable session by specialists.

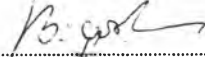
Problems in personnel development activities organization were, lack of organizations which would be responsible for personnel development activities operation, budgets for the activities operation were limited.

Problems were indicated most in training activities.

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา

สาขาวิชา..... บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา..... 2540

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ เนื่องจากได้รับความกรุณาเป็นอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ซึ่งได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศานานิจิตร สุคนธ์ทรัพย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิกา คุปรัตน์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา คณะ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการ เก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบพระคุณ คุณธีรยุทธ เหล่าพานิช คุณอุดมศักดิ์ นาดี คุณธนิต กิตติพัฒน์ โนทัย คุณยุพิน วรพุทธานนท์ และ คุณสมพร เสวีวัลลภ ตลอดจนเจ้าหน้าที่จากสำนัก การศึกษาทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหารของสำนักงานการศึกษา ศึกษาธิการเขต และผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ทุกท่าน ซึ่งได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ใน การสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดา มารดา คณาจารย์ ตลอดจนทุกคนในครอบครัว ที่ให้การสนับสนุน และเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยจนการวิจัยสำเร็จเรียบร้อยลงด้วยดี นอกจากนี้ ต้องขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้อนุมัติจัดสรรทุนสนับสนุนการวิจัย ในครั้งนี้ด้วยส่วนหนึ่ง

ประยูรศักดิ์ มงคลประสิทธิ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.4 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
1.6 วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
1.7 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร.....	11
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร.....	19
2.3 แนวทางการจัดการศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา.....	40
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	50
3.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	50
3.2 ประชากร.....	50
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	109
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	109
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	112
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	115
รายการอ้างอิง.....	118
ภาคผนวก.....	123
ภาคผนวก ก.....	124
ภาคผนวก ข.....	129
ประวัติผู้วิจัย.....	176

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามระดับของการบริหาร.....	56
2	แสดงความถี่ และร้อยละ ของผู้บริหารการศึกษาระดับสำนักการศึกษา และระดับสำนักงานเขตที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับนโยบาย วัตถุประสงค์ แผนงาน โครงการ แนวทางการดำเนินงาน และการประเมินผลการจัด กิจกรรมการพัฒนาคณากร.....	58
3	แสดงความถี่และค่าร้อยละ ของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การพัฒนาคณากรของผู้บริหารโรงเรียน.....	65
4	แสดงความถี่และค่าร้อยละ ของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การประชุมพิเศษ.....	67
5	แสดงความถี่และค่าร้อยละของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การฝึกอบรม.....	69
6	แสดงความถี่และค่าร้อยละ ของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การนิเทศภายใน.....	71
7	แสดงความถี่และค่าร้อยละ ของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ.....	73
8	แสดงความถี่และค่าร้อยละของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การสัมมนาทางวิชาการ.....	75
9	แสดงความถี่และค่าร้อยละ ของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การสับเปลี่ยนหน้าที่.....	77
10	แสดงความถี่และค่าร้อยละ ของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การศึกษาดูงาน.....	79
11	แสดงความถี่และค่าร้อยละของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ.....	81
12	แสดงความถี่และค่าร้อยละของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้.....	83
13	แสดงความถี่และค่าร้อยละของผู้บริหารการศึกษาระดับสำนักการศึกษาและ ระดับสำนักงานเขตเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมการพัฒนาคณากร...	85

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	แสดงความดีและคำร้อยละของผู้บริหารการศึกษาระดับผู้อำนวยการศึกษา และระดับสำนักงานเขตเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร...	88
15	แสดงความดีและคำร้อยละของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัด กิจกรรมการปฐมนิเทศ.....	90
16	แสดงความดีและคำร้อยละของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัด กิจกรรมการฝึกอบรม.....	92
17	แสดงความดีและคำร้อยละของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัด กิจกรรมการนิเทศภายใน.....	94
18	แสดงความดีและคำร้อยละของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัด กิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ.....	96
19	แสดงความดีและคำร้อยละของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัด กิจกรรมการสัมมนาทางวิชาการ.....	98
20	แสดงความดีและคำร้อยละของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัด กิจกรรมการดับเปลี่ยนหน้าที่.....	99
21	แสดงความดีและคำร้อยละของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัด กิจกรรมการศึกษาดูงาน.....	100
22	แสดงความดีและคำร้อยละของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัด กิจกรรมการเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ.....	101
23	แสดงความดีและคำร้อยละของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัด กิจกรรมการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้.....	102
24	แสดงความดีและคำร้อยละของการดำเนินการพัฒนาบุคลากรจาก เอกสารแผนของโรงเรียน.....	104
25	แสดงความดีและคำร้อยละของการดำเนินการพัฒนาบุคลากรจาก เอกสารคำสั่งของโรงเรียน.....	107